ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 181 (8. 123) ◆ 1992 йил 15 сентябрь, сешанба ◆ Нархи 2 сўм.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

РЕСПУБЛИКА «МАҲАЛЛА» ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Тарихан таркиб топган миллий ва маънавий қадриятларни эъзозлаш ва изчил тарғиб қилиш, халқимизнинг энг яхши удум ва анъаналарини кенг оммалаштириш республиканинг маҳаллалари ўртасида маданий ва маърифий ишларни кенг йўлга қўйиш, шунингдек, уларни ижтимоий ва иқтисодий жиҳатдан янада мустаҳкамлаш чораларини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон аҳолиси кўп сонли маҳалла фаолларининг республика «Маҳалла» хайрия жамғармасини ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин.

2. «Маҳалла» жамғармасини рўйхатга олиш ва унинг фаолият кўрсатиш тартиби Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунлари билан белгилаб қўйилиши таъкидлансин.

3. Янги ташкил этилган жамғарманинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат қилиб белгилансин:

Ўзбекистон аҳолисининг тарихан таркиб топган удум ва анъаналарини авайлаб асраш ва бойитишга ҳар томонлама кўмаклашиш;

Кам таъминланган оилалар, ногиронлар, етимларга ва ёлғиз қолган қарияларга нисбатан инсонпарварлик ва меҳр-шафқат муносабатида бўлиш ғояларини тарғиб қилиш, уларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш;

бозор иқтисодиёти шароитида маҳаллаларни ижтимоий, иқтисодий ва маданий ривожлантиришга кўмаклашиш.

4. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси бир ой ичида «Маҳалла» жамғармасини ташкил қилиш ва бу жамғарманинг фаолият кўрсатиши учун зарур бўлган шароитларни яратиш тадбирларини белгиловчи қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 12 сентябрь.

ХУНРЕЗЛИК ТЎХТАТИЛСИН, ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ ҲИМОЯ ҚИЛИНСИН!

ҲУКУМАТГА ДАХЛСИЗ МУСТАҚИЛ ТАШКИЛОТ — ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ МИЛЛИЙ КОМИТЕТИНИНГ ТОЖИКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ВОҚЕАЛАР МУНОСАБАТИ БИЛАН МУРОЖААТИ

Тожикистон фуқаролари, азиз дўстлар, ака-укалар, опа-сингиллар!

Ўзбекистон ва Тожикистон халқлари асрлар давомида бирга яшаб, биргаликда меҳнат қилиб келади. [illegible]

Инсон ҳуқуқлари умумий Декларациясида иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳуқуқлар тўғрисидаги ҳамда фуқаровий ва сиёсий ҳуқуқлар ҳақидаги ҳужжатларда ифода этилган инсон ҳуқуқларининг Тожикистонда қўпол равишда бузилаётганлиги [illegible]

[illegible]

— можаронинг давом этиши [illegible]

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ МИЛЛИЙ КОМИТЕТИ

Заҳро Миралиева «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида ўттиз йилдан бери меҳнат қилади. Бу давр мобайнида ўнлаб шогирдларни етиштирди.

СУРАТДА: Заҳро Миралиева.

Рустам Шарипов сурати.

ЁШЛАР РАҲБАРЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

КЕЧА ТОШКЕНТДА Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Кўмитаси, Тожикистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Кенгаши, Қозоғистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Кўмитаси, Туркманистон [illegible] раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди.

Учрашувда ёшлар раҳбарларига Тожикистонда юзага келган қалтис вазият, нохуш воқеалар ва уларнинг сабаб-оқибатлари юзасидан жумҳурият ЕИ Марказий Кенгаши раиси [illegible] Маҳмад Муҳаммадаминов батафсил гапириб берди. [illegible] Кенгаши раиси муовини Н. Алланазаров, Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказқўми котиби Ш. Қосимов, Ўзбекистон [illegible] Қирғизистон, Ўзбекистон, Тожикистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмиталари номидан Тожикистон ёшларига Мурожаат [illegible]

Ёшлар раҳбарлари матбуот ходимларини қизиқтирган саволларга жавоб бердилар.

ТАЛАБАЛАР УЧУН

ҲОЗИРГИ кунда Тошкент давлат техника университетида [illegible] ган икки қисмдан иборат уй битди. Бу ишни Тошкент қурилиш бош бошқармасига қарашли 12-трестнинг 49-қурилиш бошқармаси қурувчилари амалга оширишди. Айни пайтда 1 минг 200 ўринга мўлжалланган бинога [illegible]

Талабалар шаҳарчасининг «Нукус» кинотеатри [illegible] даки, ётоқхона ёнгинасида ошхона қурилаяпти. Бу ерда қурилиш ишларини юқоридаги бошқарма бунёдкорлари олиб боришмоқда. Ошхона шу йил охиригача фойдаланишга топширилади.

Ғулом ЮСУПОВ.

КЕЛАЖАККА ТОШ ОТМАНГ

ТОЖИКИСТОН ЁШЛАРИГА!

Қадрли тожик биродарлар!

Биз қардош Тожикистонда рўй бераётган воқеаларни қалбда ботиний оғриқ ила кузатмоқдамиз ва ишончимиз комилки, тез фурсатда бу ерда биродаркушлик тўқнашувларига батамом чек қўйилади.

Биз рўй бераётган воқеалар мустақил Тожикистоннинг ички ишлари эканлигини таъкидлаган ҳолда, фуқаролик ва миллий келишмовчиликнинг бутун Ўрта Осиё бўйлаб ёйилиши хавфидан нихоятда безовтамиз. Дарҳақиқат, асрлар давомида ўзларининг умумий тарихи, келиб чиқиши, маданияти, тили, иқтисодиёти ва сиёсати билан чамбарчас боғланган халқлар яшайдиган жойлар дунёда унчалик кўп эмас. Бизнинг халқларимиз ҳеч қачон «давлат чегараси» деган тушунчани билишмаган. Биз халқлар дўстлигини китоблар ва фильмлар орқали эмас, балки халқларимизнинг азалий қон-қариндошлиги, биродарлиги орқали биламиз. Минг-минглаб йигит-қизлар: ўзбеклар, қозоқлар, қирғизлар, тожиклар ва туркманлар миллий мансубликни рўкач қилмасдан турмуш қурганлар, қуда-анда бўлишган, фарзанд ўстиришган ва шу анъаналарни ҳозир ҳам давом эттиришмоқда. Тарихда ном қолдирган буюк аждодларимиз Навоий, Жомий, Махтумқули, Абай ҳамда қадимий қирғиз эпоси «Манас»да ҳам халқларни тинчлик ва дўстликка чорлаганлар.

Бўлиб ўтаётган тўқнашувларда ёшлар асосий ҳарбий кучни ташкил этаётганликлари бизни беҳад ташвишга солмоқда. Ахир, ота-оналар ўз ўғилларининг ширин жонлари кимнингдир тизгинсиз эҳтирослари қурбони бўлиши учун фарзанд ўстирганмиди? Йўқ, албатта! Бу дунёда инсон ҳаётидан азизроқ нарса йўқ! Зотан ҳеч нарса ва ҳеч ким инсон ҳаётини, унинг сиёсий қарашлари, дини, миллати қандай бўлишидан қатъи назар ажал тарозусига қўйишига ҳақли эмас.

Ёшлар — ҳар қандай мамлакатнинг келажаги. Бас шундай экан, келинглар келажакни сақлаб қолиш, унинг бемақсад ва мазмунсиз курашларда йўқолиб кетмаслиги, қаҳри қаттиқ баттолга айланмаслиги учун қўлимиздан келган барча ишларни қилайлик. Ҳозир ҳамма мактабларда машғулотлар бошланиб кетди, бироқ, низо ва келишмовчиликлар кечаётган ҳудуддаги юзлаб болалар нафақат ўқиш имкониятидан маҳрумдирлар, балки эртанги кунларга ҳам ишонмай қўйганлар.

Азалдан шундай ҳикматли гап бор: дўст бошга кулфат тушганда билинади. Тожикистон учун оғир бўлган шу кунларда биз кўҳна ва гўзал юртда тинчликни қарор топтириш ишини тўла қўллаб-қувватлашга тайёр эканлигимизни билдирамиз.

Биродарлар!

Умид қиламизки, Тожикистон халқлари тинчлик ва осойишталикни ўрнатиш имкониятларини топадилар, миллатлараро низоларнинг олдини оладилар.

Қозоғистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси номидан
Н. УМАРОВ.

Тожикистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси номидан
М. МУҲАММАДАМИНОВ.

Қирғизистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси номидан
М. АСҚАРОВ.

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси номидан
А. ОРЗИМАТОВ.

ЖАЖЖИЛАР МАСКАНИ

ШАҲРИМИЗ Қўйлиқ бозори атрофи кейинги вақтларда анча ўзгариб кетди. Бу ерда эски пастқам уйлар ўрнида замонавий кўп қаватли турар жой бинолари қад кўтарди. Уйларнинг пастки қаватларида бир қанча маданий-маиший нуқталар ишга тушди. Озиқ-овқат дўкони, алоқа бўлими, сартарошхона ва бошқалар шулар жумласидандир.

Шаҳар меъморлари бу ерда турар жой биноларини лойиҳалаштириш билан бир қаторда мактаб ва мактабгача бўлган муассасаларни ҳам эсларидан чиқаришмади.

Яқинда шу уйлар орасида 400 ўринга мўлжалланган болалар боғчаси ишга тушди. Қурилишни Тошкент қурилиш бош бошқармасига қарашли 4-трестнинг 19-қурилиш бошқармаси қурувчилари ниҳоясига етказишди. Пардозлаш ишларини ҳам мазкур трест пардозловчилари амалга оширишди. Чўмилиш ҳавзаси ва бошқа сантехника жиҳозларини «Узсантехгазмонтаж» тресги ишчилари қуриб беришди.

Боғчада кичкинтойлар кун давомида зерикиб қолмасликлари учун ҳамма қулайликлар мавжуд. Ўйин ва спорт майдончалари, чўмилиш учун ҳовуз, мусиқа зали шулар жумласидандир.

Ғани ЕСЕНОВ.

А. Краснобоевани Тошкент тўқимачилик комбинати жамоаси ҳурмат билан тилга олишади. Чунки у 9 йилдирки, тўқимачилик цехида барчага намуна бўлмоқда.

СУРАТДА: А. Краснобоева.

Андрей Пишненко сурати.

ХАЛҚАРО МИҚЁСДАГИ АЖОЙИБ ТАДБИР

Ўзбекистон Республикасининг Мустақил деб тан олинганлиги шу ерда яшаётган фуқароларнигина эмас, балки қатағон йилларида сургун қилинган ватандошларимизнинг ҳам қалбларига ёруғ нур сочди. Истиқлол кунига жуда кўплаб юртдошларимиз етиша олмади. Аммо уларнинг зурриётлари боболари, оталари ва оналари руҳларини шод этиб Мустақил Ўзбекистоннинг бундан буёнги равнақи йўлида бор куч-ғайрату иқтидорларини сарфламоқдалар. Шу кунларда Мустақил Республикамиз халқаро миқёсдаги яна бир ажойиб тадбир — «Ёш ватандошлар» фестивалини ўтказишга тараддудланмоқда. Ушбу фестивалнинг моҳияти ва асосий мақсади ҳақида республика Ёшлар Иттифоқи ижроия комитетининг раиси Комил ЖУМАНИЁЗОВ қуйидагиларни гапириб берди:

— Бу фестивални қандай ва қай маҳал ўтказиш ҳақида кўп ўйлаб кўрдик. Дастлаб уни айни ёз палласида ўтказишни мўлжаллаган эдик. Лекин катта шодиёна — республикамизнинг истиқлолга эришганлигининг бир йиллигига тайёргарлик бошлангач, у ноябрь ойига қолдирилди. Ва ниҳоят 2—6 ноябрь кунлари серқуёш ўлкамизда ёш ватандошлар фестивали бўлиб ўтади. Албатта, ватандошлар деган сўзнинг ўзиданоқ бу фестивалимиз жуда ҳам кенг қамровда бўлиши сезилиб турибди. Бунинг учун энг аввало «Ватандош» радиостанцияси ва «Эл» халқаро уюшмасига катта миннатдорчилик билдиришимиз лозим. Негаки, фестиваль ўтказиш ҳақидаги мақсадимизни энг биринчилардан бўлиб шулар қўллаб-қувватлашди. Бундан ташқари барча Шарқ ўлкасида истиқомат қиладиган ўзбекларга хабар беришди.

Ҳозирги кунда мустақиллигимизни 120 дан ортиқ давлат тан олди, 50 га яқини дипломатик алоқалар ўрнатди. Мана шундай долзарб паллада ёшларнинг қўл қовуштириб ўтириши ҳеч ақлга сиғмайди.

— Комил Абдуллаевич, айтингчи, аввалги жаҳон ёшлари фестивалидан бу анжуман нимаси билан фарқ қилади?

— Собиқ СССР даврида ўтказилган фестивалларда бизнинг ўзбекистонликлар иккинчи бир даражали шахслар сифатида иштирок этиб келишарди. Қаерга бормайлик, СССРданмиз деб жавоб қилардик. Ўзбекистонни кўп давлатлар танимас эди. Энди эса қалбимиз тўла ғурур билан Ўзбекистонданмиз, деб жавоб бера оламиз. Шунинг учун ҳам ҳозирги кунда фестивалда иштирок этиш ва жоиз бўлса зарур ёрдамларини кўрсатмоқчи бўлган ватандошлар ҳаракатга отланишди. Бу шодиёнага Америка, Германия, Туркия, Афғонистон, Саудия Арабистони, Австралия, Иордания, Бирлашган Араб Амирликлари, Покистон, Хитой, Канада, Эрон, Сурия давлатларидан ёш ватандошларимиз ташриф буюришади.

Фестивални ўтказишдан яна бир мақсад ёш ватандошларни равнақ топаётган Мустақил Ўзбекистон бугунги кунда нимага эришганлиги ва келгусидаги амалга ошириладиган улкан режалар билан таништириш бўлса, яна бир томони маданият, туризм, дўстлик алоқалари ўрнатиш борасида шартномалар тузилади. Ёш тадбиркорлар, ишбилармонлар билан эса савдо-сотиқ ва иқтисодий йўналишда аҳдлашувлар амалга оширилади. Шунингдек, Ўзбекистон ёшлари нималарга қодир эканликлари билан атрофлича таништирилади. Шу кунгача чет элларда бўлиб қайтган ёшларимизнинг кўпчилиги ўзларининг иқтидори, билим доирасининг кенглиги ва иш кўламининг юксаклиги билан барча ватандошларни лол қолдирмоқдалар. Мана шу қизиқиш хорижлик тенгдошларимизни янада руҳлантирмоқда.

Аввалги анъанага кўра Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги Ёшлар Иттифоқи раҳбарлари ҳам бу анжуманда иштирок этадилар.

— Мана, ҳозирги кунда фестивалга тараддуд авж олди дедингиз. Бунда кўпроқ нимани назарда тутаяпсиз?

— Бирон-бир тадбир ўтказишдан олдин, албатта, муқобил дастур бўлиши керак. Ҳозирги кунда биз учун амалга оширилиши лозим бўлган ишлардан бири ташриф буюрадиган меҳмонлар ва иштирокчилар учун совға-саломлар тайёрлаш, республикамизнинг барча ҳудудларида фестиваль руҳи сезилиб туриши учун катта ташкилий ишлар билан шуғулланишдан иборатдир. Бунинг учун шаҳримиздаги «Орзу» чарм-атторлик ишлаб чиқариш бирлашмаси қизлар ва ўғил болалар учун турли шаклдаги сумкалар тайёрлашга киришдилар. Дарвоқе, бир фикрни айтишни унутаёзибман. Куни кеча фестивалнинг рамзи, яъни эмблемаси тасдиқдан ўтди. Шу боис барча ишлаб чиқариладиган маҳсулотларда ана шу эмблеманинг рамзи ўз аксини топади. «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни босма маҳсулотларни, чинни заводи турли шаклдаги чинни термаларни, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси майка ва кўйлаклар, Охунбобоев номидаги бош кийимлар фабрикаси болалар шапкачаларини, «Совпластитал» қўшма корхонаси махсус халтачалар, Тошкент «Семурғ» фирмаси жажжи болакайлар учун ўйинчоқлар ҳамда давлат «Маҳаллий саноат» корпорацияси томонидан кўкрак нишони тайёрланади.

— Фестивални ўтказишга кимлар ҳомийлик қилмоқда?

— Бозор иқтисодиёти шароитида катта тадбир ўтказишга албатта, бирон-бир ҳомий бўлиши керак экан. Агарда ўтказилажак тадбир кенг миқёсда бўлса, унда бир эмас, бир нечта ҳомийларнинг ёрдами зарур бўлади. Бизни энг аввало маблағ томонидан республика Ёшлар Иттифоқи қошида ташкил этилган «Ёш куч» кичик корхонаси қўллаб-қувватлаб 15 минг сўм пулни жамғармамизга ўтказишди. Шундан сўнг Тошкент вилояти Ёшлар Иттифоқи 180 минг, Фарғонадаги «Азот» ишлаб чиқариш бирлашмаси 200 минг, маданият ва умуминсоний қадриятлар халқ академиясининг Ўзбекистон бўлинмаси 1 миллион, «Эл» халқаро уюшмаси 1 миллион сўм пул ўтказдилар. Бундан ташқари Самарқанд, Қашқадарё, Фарғона вилоятларининг жамоа ва давлат хўжаликлари, корхоналари ва шахсий кимсаларнинг ўзлари имконларига қараб пул жўнатаётирлар.

Тошкент, Сирдарё, Жиззах вилоятларининг азамат деҳқонлари Фестиваль иштирокчилари ва меҳмонларини ширин-шакар мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашни ўз зиммаларига олишмоқда. Мана шу ҳомийларнинг қўллаб-қувватлаши биз ёшларни янада руҳлантириб юборди.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсам, ўтказадиган анжуманимиз фан, маданият соҳаларида, урф-одат, ташкилотчилик ва ишбилармонлик борасида катта қадам вазифасини ўтайди десам янглишмайман.

Суҳбатдош
Гули АБДУЛЛАЕВА.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Самарқанддаги музлатгичлар тайёрлайдиган «Сино» акционерлик компаниясининг заводида [illegible] маҳсулотларнинг янги турини ишлаб чиқаришга катта аҳамият берилмоқда. Ҳозир музлатгичларнинг учта янги авлоди тайёрланди. Уларнинг бири 270 литр сиғимга эга ва икки бўлимдан иборатдир. [illegible]

⊙ Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши Сиёсий ижроия комитетининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. [illegible]

⊙ Тошкентдаги «Интурист» маданий-ахборот марказида «Биз» деб аталувчи кўргазма очилди. [illegible]

⊙ Тошкент Давлат циркида [illegible]

⊙ Туркманистон Президенти Сапармурод Ниёзов [illegible]

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ Россия Президенти Борис Ельцин шу йилнинг ноябрида Корея Республикасига қиладиган ўзининг расмий ташрифи [illegible]

⊙ [illegible]

ХОРИЖДА

⊙ Ҳиндистон мудофаа вазири Шарад Павар ўзининг Россияга қилган ташрифини «Ғоят муваффақиятли сафар» деб баҳолади.

⊙ Исроилнинг порт шаҳри Хайфа мэри Арие Гурел ва Одесса мэри Леонид Чернега биродарлик алоқаларини ўрнатиш тўғрисидаги битимга имзо чекдилар.

Бугунги кун нафаси

* Дарахт бир жойда кўкаради

РИСҚИ БУТУН ИНСОН

1942 ЙИЛНИНГ кеч кузи. Завод дарвозаси олдига машина келиб тўхтади. Тунги сменани кузатаётган навбатчи болага кимдир, «Усмон ота келдилар, хушёрроқ, тургин», дейди. Эндигина 15 ёшга тўлган ўсмир отанинг кимлигини англаб етмасдан, эшикдан барваста киши кириб келади. Боланинг шошиб берган саломига алик оларкан:

— Катталардан ким бор? — деб сўради.

— Ҳаммалари яқинда кетишди, янги дастгоҳ ўрнатишаётганди, — деди бола тутилиб.

— Ҳозирча сенми катта, қани бошлачи ўғлим, заводни айланамиз.

Усмон ота деганлари Ўзбекистонда энг катта раҳбарку. Каримнинг хаёлидан ярқ этиб ўтган фикр уни сергаклантирди ва фонусни олиб йўл бошлади.

Урушнинг дастлабки ойларида Кольчугино шаҳридан кўчириб келтирилган кабель заводи аллақачон мудофаа учун, фронт учун кабель ва симлар ишлаб чиқараётганди. Ишчи кучи етишмаслигидан енгил, ёрдамчи ишчиларга маҳаллий ўсмирлардан бир нечаси қабул қилинганди. Карим Эгамбердиев, Риҳсивой Маҳкамов каби ота-онасидан етим қолганлар учун тирикчилик ўтказиш, қорин тўйдириш, оилага бир бурда нон топиб боришда завод қўл келганди. Гарчи корхона ишлаётган бўлса ҳам уни кенгайтириш, қўшимча дастгоҳлар ўрнатиш давом этарди. Икки кун давомида дам олмай янги дастгоҳни ўрнатган раҳбар ва мутахассислар уйларига тарқалиб, Каримни масъул навбатчи қилиб қолдириб кетишганди.

Усмон ота боланинг ортидан юриб цехларни айланаркан, электр иситгич ёнида исиниб ўтирган думалоққина ўсмирнинг олдида тўхтаб:

— Сен ҳам шу ерда ишлайсанми? — деб сўради.

— Ҳа, — деди бола ийманиб.

— Электрикларга ёрдамчи, исми Риҳсивой, — деди Карим.

Ота ҳар иккала юпин кийинган, кўзларини жавдиратиб, ҳали болалик шўхликларига ҳам тўймай тирикчилик, оила ташвишини бошидан кечираётган ўсмирнинг бошини силаб:

— Ҳадемай уруш тамом бўлади, немисларни енгиб чиқамиз. Кейин ҳаммаси изига тушиб кетади, сизлар ўқийсизлар, заводга бош бўласизлар. Ўрислардан билмаганни тортинмай сўрайверинглар, улардан ҳунарини олинглар. Завод Ўзбекистонники бўлади. Бунинг учун ўзбеклардан мутахассислар керак.

Ўзбекистон раҳбарининг хаёлидан завод кейинчалик йирик корхонага айланиши, уни бошқариш ана шу ўсмирлар зиммасига тушиши ўтган бўлса ажаб эмас. Тез орада завод қошида электромеханика техникуми очилади. Риҳсивой Маҳкамов биринчилар қаторида ўқишга қабул қилинади. Аввалига рус тилида сабоқ олиб борилган бўлса, бир йил ўтибоқ алоҳида ўзбек гуруҳи ташкил этилди.

* * *

ЕТИМНИНГ бошини халқ силар экан. Отадан эрта ажраган Риҳсивой онаси билан озгина томорқадаги экин-тикин билан тирикчилик ўтказиб турарди. Завод кўчиб келгандан кейин уларнинг ҳовлиси ҳам корхона ихтиёрига ўтади. Унинг аҳволини тушунган завод раҳбарлари зийрак, пишиққина болани ёрдамчи қилиб ишга олишади. Ўқишни тугатгандан кейин электрикларга бригадир бўлади.

Заводни ташкил этиш, қуриш ва улкан корхонага айланишида бош бўлган Константин Сафоновни ҳамма қатори Риҳсивой Маҳкамов ҳам устоз деб биларди. Сафонов ишлаб чиқаришда асосан мутахассисларга суянадиган раҳбарлардан эди. Ҳамма нарсани улардан талаб этарди. Унинг талабчанлигига жавоб берадиган кадрларни ҳам ўзи танларди. Мамлакат кабелсозлигининг йирик мутахассисларидан бири бўлган К. Сафоновнинг дидига ўтирган кадрлардан бири Риҳсивой Маҳкамов бўлди.

Одатда ишбилармон, ташкилотчи, уддабурон кишиларнинг бир жойда қўним топиб ишлаши мушкул бўлади. Чунки қаерда оқсаган жой бўлса уни ўша ёққа юборишаверади. Риҳсивой Маҳкамовни ҳам директор деярли ҳамма цехларда ишлатиб кўрди. Қайси жойда иш юришмай қолса, режа бажарилмайдиган бўлса уни бошлиқ этиб юборарди...

— 1966 йилдаги ер қимирлаган пайтда бўлган вайроналарни тиклаш даврида Тошкентни қайта қуриш учун жуда кўп кабель ва симлар зарур бўлди. Ўрта Осиёда ягона ҳисобланган бирлашмамизда ана шу керакли маҳсулотлар тайёрланарди. Энг аянчлиси шундаки, Тошкент бағрида туриб шаҳар учун керакли нарсаларни Москванинг рухсатисиз беролмасдик. Дарё бўйида чанқаб, сувсиздек эдик, — дейди Риҳсивой ака. — Корхона собиқ Иттифоқ тасарруфида бўлгани учун ҳам уларнинг рухсатисиз бирор иш қилиш мумкин эмасди. Гарчи биз ишлаб чиқарадиган симлар мамлакатнинг ҳамма бурчагига етиб борсада, республикамиздаги айрим қишлоқларга электр қувватини олиб бориш учун кабель ва сим етишмасди.

Иш шу даражага етиб боргандики, ишчи-хизматчилар учун тузукроқ ошхона қуришга вазирлик рухсат бермасди. «Маблағ йўқ» деб баҳона кўрсатишарди. Ер қимирлаш баҳона бўлдию, Риҳсивой ака «бор ошхонамиз ҳам бузилиб кетди» деб янги ошхона қурилишига маблағ ундириб келди. Бу пайтда у завод директорининг ишлаб чиқариш бўйича ўринбосари эди.

70-йилларда бирлашма иқтисодий жиҳатдан гуркираб ўсди. Янги-янги кабель ва симларни тайёрлаш ўзлаштирилиб, жаҳоншумул ишлар амалга оширилди. Дунёда биринчи марта рангли металларни қуйиб, чигирлаб, сим қилиб ўрайдиган йирик линия ишга туширилди. Жаҳон кабелсозлигида биринчи марта оптик тола ишлатилиб, ер ости бойликларини қидириш ва қазиб олишда қўлланиладиган кабель ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Шунингдек, атом электр станциялари учун ишлатиладиган, нефть кавлашда қўлланиладиган энг чуқур қатламларни ўрганишда қўл келадиган кабеллар ҳам биринчи марта шу ерда тайёрланди. Собиқ Иттифоқда ягона фақат шу ерда мазкур кабеллар ишлаб чиқарила бошланди. Бу муваффақиятлар бирлашма донғини оламга таратди. Энди корхона цехларига хорижда ишлаб чиқарилган дастгоҳлар зарур эди. Дунёнинг қирққа яқин давлатига кабель ва симлар юборган корхонага дарёдай оқиб келаётган валютадан ҳатто томмасди ҳам.

— Валютани биз топардигу, ҳузурини марказ кўрарди, — деди куюниб Риҳсивой ака. — Тузукроқ дастгоҳ керак бўлса Москвага қатнайвериб эсимиз кетарди...

* * *

ЙИЛЛАР шу зайлда ўтарди. 1985 йилда Риҳсивой акани бирлашмага бош директор этиб тайинлашди. Риҳсивой аканинг кўпдан бери режалаштириб юрган орзуси амалга ошадиган бўлди. У бирлашма ишчи-хизматчилари учун соғломлаштириш мажмуини қуришни ўйлаб юрарди. Ҳайтовур вазирлик рози бўла қолди. Бироқ бу қурилиш чала қолади деб хаёлига ҳам келтирмаганди. «Пахта иши» баҳонасида Ўзбекистонда «тартиб» ўрнатиш учун келган кимсалар шаҳардаги йирик саноат корхоналарининг ўзбек миллатидаги раҳбарларига тазйиқ ўтказа бошлади. Жумладан, Ўрта Осиё кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмасига ҳам чанг солинди. Турли хил сабабларни рўкач қилиб, бу ерда ёппасига текширув бошланди. Маъмурий органлар ходимлари ҳар бир цехни алоҳида текшириб, камчилик қидира бошладилар. Тафтишнинг натижаси шу даражага бордики, айрим цехлар ярим йилгача ишламай қолди. Тузукроқ камчилик тополмаганларидан кейин, айрим кишиларга тазйиқ ўтказиб, ёлғон кўрсатма беришга мажбур этдилар. Риҳсивой акадан ёмонлик кўрмаган жамоа унга қўйилган айбларни инкор қилди.

Ана шундай оғир кунларнинг бирида Риҳсивой аканинг олдига сафдоши, бирлашманинг илғор ишчиси Меҳнат Қаҳрамони Жалил ака Розиқов кириб келди.

— Оғайни, бу нима кўргулик, «Цехни тафтиш қиламан», деб ишни тўхтатиб қўйишдику, бундан юқоридагиларнинг хабари борми?

— Ҳамманинг хабари бор, — деди Риҳсивой ака бўлиб ўтаётган воқеаларни сўзлаб бераркан. — Бўшашга ариза бермоқчиман.

— Нега энди, айб топишолмаяптику. Барибир тилини тишлаб қолади ҳаммаси.

— Заводга ачинаяпман, одамларни қара, ойлаб ишсиз қолишяпти, бола-чақасининг ҳоли нима кечади?

Турли хил тазйиқлар Риҳсивой акани руҳан азобларди. Охири курашиш бефойда эканлигини сезгач, бўшашга ариза беради. Унинг аризаси қониқтирилган кундан бошлаб, бирлашмага келган тафтишчилар ҳам ғойиб бўлди.

Риҳсивой акани бирлашманинг Оҳангарон районида жойлашган дам олиш масканига директор этиб тайинлашади. Бу масканнинг бунёд бўлишида ҳам асли унинг ўзи бош бўлганди. Лошкарек қишлоғи аҳолисига электр қувватини келтириш, қўшимча йўлларга тош ётқизиб, текислаш каби ишларни бирлашма билан амалга ошириб, ободончилик ишларида ёрдам уюштиради. Айни кунларда бу маскан ҳамма қулайликларга эга бўлган оромгоҳга айланган.

Ўтган йили кабелсозлар ўз корхоналарининг ярим асрлик тўйини нишонладилар. Орадан кўп ўтмай бирлашма аҳли Риҳсивой аканинг меҳнат фаолиятига 50 йил тўлганлиги билан табрикладилар. Жамоада бугунги кунда Риҳсивой ака ҳурматли отахонлар қаторида.

* * *

ЯХШИ инсонлар ҳаётда муносиб ўрин эгаллаш учун шогирдлар қолдиришади. Муносиб шогирдлар эса унинг ишини давом эттиришади. Бирлашмада Риҳсивой акадан таълим олиб, ундан иш ўрганиб, кабелсозлик ва раҳбарлик фазилатлари билан жамоада катта обрў-эътиборга лойиқ кишилар кўпчиликни ташкил этади. Ҳозирги кунда бирлашма ижара корхоналарининг директорлари бўлиб ишлаётган Йўлдош Халилов, Ҳосил Мусаев, Ҳасан Убайдуллаев, Ўткир Маҳмудов, Адҳам Раҳимжонов, Наум Мостовой, Владимир Перцев ва бошқалар уни устозим дея керакли маслаҳатлар олиб туришади.

Риҳсивой аканинг ҳаётда яна бир муносиб ўрни, унинг фарзандлари. Фарзандларининг ҳаммаси шу корхонада ишлашади. Катта ўғли Тоҳир Маҳкамов бирлашмада бош директор лавозимида отаси бошлаган ишларни давом эттирмоқда. У раҳбар бўлгандан бери бирлашмада катта ўзгаришлар рўй берди. Барча ишлаб чиқариш бўлинмалари, ёрдамчи шохобчалар ижара ва майда корхоналарга айлантирилди. Зоир ижара корхонасига раҳбар. Бахтиёр энергетик. Қизлари Лола ва Гулнора ҳисоб-китоб ишлари билан шуғулланишади.

Яқинда бирлашмада янги хабар тарқалди. Ҳиндистонликлар билан тузилган қўшма корхона расман рўйхатдан ўтказилиб, фаолиятини бошлади. Бу хайрли ишнинг бошланиши ҳам Риҳсивой ака билан боғлиқ. Шу йил февраль ойида у бир гуруҳ мутахассисларга бош бўлиб Ҳиндистонга борди. У ерда ҳиндлар диёридаги электр станцияларини таъмирлаш учун ўзбекистонлик ва МДҲ республикаларининг мутахассисларини жалб этиш ҳақида амалий музокаралар олиб боради. Ўзаро келишувга асосан қўшма корхона ташкил этиладиган бўлди. Бунинг эвазига Ҳиндистондан озиқ-овқат, кийим-кечак ва бошқа халқ истеъмоли буюмлари келтириладиган бўлди.

Риҳсивой акани бир даста ҳужжатлар кўтариб шаҳар ҳокимлигида юрганларида учратдик. Муддаомизни сезиб:

— Ҳадемай қиш келади, дам олиш мавсуми тугаб зерикиб қолмай деб ўзимга юмуш топиб юрибман. Даволаниш ва соғломлаштириш мажмуи чалалигича қолиб кетяпти. Шуни давом эттирамиз. Бирлашма маблағ ажратадиган бўлди. Шунга керакли материаллар излаб ҳужжатларни тўғрилаяпман.

Бекор ўтиришни ўзига эп билмаган рисқи бутун инсон Риҳсивой Маҳкамов аллақачон нафақага чиққан. Бироқ, жилла бўлса-да одамларга, жамиятга ёрдамим тегса дейди. Ана шу гапда ҳикмат кўп!

Садриддин ШАМСИДДИНОВ.

Ҳозирги кунда шаҳримизда уй-жой муаммоси жуда кўндаланг бўлиб турибди. Бунинг асосий сабаблари қурилиш материалларининг етишмаслиги ёки унинг қимматлигидадир. Лекин шунга қарамасдан пойтахтимизда кўплаб турар жой бинолари қад кўтармоқда. Шулардан бири шаҳримизнинг Хуршид кўчасида жойлашгандир. Айни пайтда бу 9 қаватли бинони 11-қурилиш-тиклаш бошқармаси қурувчилари бунёд этишмоқда.

СУРАТЛАРДА: Қобул Мамашарипов ҳамда Анатолий Осипов иш устида; бинонинг умумий кўриниши.

Андрей Пишненко суратлари.

* Ижтимоий ҳимоя—амалда

СЕРТАШВИШ ВА САВОБЛИ

Ҳозирги иқтисодий томондан вақтинчалик қийинчиликларни кечираётган бир шароитда турмуш, рўзғор ташвишлари ҳам ортиб бормоқда. Шундай пайтда аҳолининг ишламайдиган ва кам таъминланган қисми, яъни нафақахўр ва ёш болали оилалар ижтимоий жиҳатдан қандай ҳимоя қилиняпти, деган ўринли савол туғилади. Жамоатчи мухбиримиз Ҳамза райони ижтимоий-таъминот бўлимининг мудири Хушмурод Бойқобулов билан шу хусусда суҳбатлашди.

— Ижтимоий-таъминот бўлимининг фаолияти ҳақида икки оғиз гапириб ўтсангиз.

— Бизнинг районимиздаги ижтимоий-таъминот бўлимида бундан 10 йил олдин 16 нафар хизматчи фаолият кўрсатарди. Ҳозирги кунда ушбу серташвиш ва иккинчи томондан савобли соҳанинг заҳматкашлари сони 39 тага етди. Бу аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялашга эътибор бирмунча кучайтирилганидан далолат беради. Бундан ташқари районимиз ижтимоий-таъминот бўлими қошида ижтимоий ёрдам бўлими ҳам очилди. У 1987 йилдан буён районимиз аҳолисига ўз ёрдамини кўрсатиб турибди. Ҳозирги кунда Ҳамза районида 30 мингга яқин нафақахўр бор. Шундан 415 таси Улуғ Ватан уруши ногиронлари, 1600 нафари уруш қатнашчилари, Афғонистон жанггоҳларида бўлганлар 675 та, шунингдек, 300 та урушда ҳалок бўлганлар оиласи мавжуд. Уларнинг барчаси бизнинг ҳимоямизда.

— Улар асосан қандай масалалар бўйича сизларга мурожаат қилишади!

— Районимизда 211 та якка, қаровга муҳтож нафақахўрлар бор. Буларга юқорида айтиб ўтилганидек ижтимоий-таъминот қошидаги ижтимоий ёрдам бўлимидан ҳар томонлама кўмак берилмоқда. Мана бу йил Наврўз байрами арафасида 99 та ҳеч кими йўқ, қаровсиз қарияларга хориждан келган ёрдам, озиқ-овқатларни топширдик. Уларнинг бундан боши осмонга етди. Бундан ташқари 61 нафар нафақахўрлар районимиз бюджетидан овқатлантирилади. 146 кишига эса ҳар ойда 94 сўмлик озиқ-овқатлар уйига бепул олиб бориб берилади.

— Автомобилларга ёқилғи беришда нафақахўрларга ҳам маълум имтиёзлар кўзда тутилган. Шу ҳақда ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Саволингиз ўринли. Районимизда ўзининг шахсий машинаси борлар мингтага яқин экан. Шу мингтага яқин Улуғ Ватан уруши ногиронлари ва иштирокчилари, ундан кейин Афғонистон урушида қатнашганлар, боқувчисини урушда йўқотганлар ҳамда Чернобиль аварияси оқибатларини тугатишда қатнашганларга бизлар ҳар ойнинг 13—14-куни ваъдамиз бўйича 100 литр бензинга талон берамиз. Ҳозирги кунда улар бир литр ёқилғи учун 4 сўмдан ҳақ тўлаб талонларига бензин олишмоқда. Бу ҳам албатта, ижтимоий ҳимоянинг амалдаги кўринишидир.

Суҳбатдош Султонмурод УМАРОВ.

* Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт

ШАРОИТДАН ЧИҚИШ ЙЎЛИ

● Бугунги иқтисодий қийин шароитда пойтахтимиздаги йирик-йирик корхоналар, завод ва фабрикаларнинг таъминот бўлимлари қандай кун кўрмоқда? Республикамиз Мустақилликка эришгач бошқа давлат корхоналари билан мол айирбошлаш қай тарзда бормоқда? Шу каби саволларга жавоб топиш учун «Миконд» заводи таъминот бўлими бошлиғининг ўринбосари Тўлқин Солиҳовга мурожаат қилдик.

— Гапнинг очиғи кейинги вақтларда аҳвол анча оғирлашди. «Бор отангга, бор онангга» қабилида иш юритадиган бўлиб қолдик. Фикримнинг далили сифатида қуйидагиларни келтирмоқчиман. Бирлашмамиз республикамиздан керакли маҳсулотларнинг бор-йўғи 10 фоизини, қолган 90 фоизини эса МДҲга кирувчи республикалардан олади. Келтирилаётган маҳсулотларнинг аксарияти кимёвий кислоталардир. Чунончи, биз биргина корхонамизнинг 3-цехи учун бир йил давомида 300 тонна туз, 240 тонна бифтарид-фторид ва 100 тонна азот кислоталар, 2200 тонна қум, 500 тонна сурик, 120 тонна селитра оламиз.

Гоҳида назаримда бутун Ўзбекистонни бизнинг таъминот бўлимимиз заҳарлаётгандек бўлиб туюлади. Олиб келинаётган маҳсулотлар ичида қумнинг ҳам борлиги жуда ачинарлидир. Ахир қанчадан-қанча қумлоқ чўлларимиз бор-ку. Лекин бу қумлар таркибида шиша маҳсулотларимизни ишлаб чиқаришда керак бўладиган кимёвий элементлар етишмаганлиги туфайли улар жуда ёмон бирикади. Эҳтимол келажакда бу қанчалик қимматга тушмасин уларни ўзимизда қайта ишлаш йўллари топилиб қолар.

Булардан ташқари бошқа маҳсулотларни хориждан олиб келамиз. Ҳозирча бартер (мол айирбошлаш) усулидан фойдалана олмаганлигимиз туфайли уларни валюталар ҳисобига оляпмиз. Бу биз учун жуда қимматга тушяпти. Масалан, биргина Голландиядан сотиб олинадиган «Ликсан» маҳсулотининг бир килограмми заводимиз учун 300 сўмга тўғри келяпти.

— Бу қийин шароитдан тезроқ чиқиб олиш учун бирлашмада бирор чора-тадбир кўрилаётгандир, — сўраймиз Тўлқин акадан.

— Бунинг учун тежамкорлик билан, ўз ички имкониятларимиздан келиб чиққан ҳолда иш юритишимиз керак бўлади. Ишонаманки, бу усул яқин орада ўз самарасини бера бошлайди.

Нарзулла ҲАМРОЕВ.

* Фан уфқлари

ТАКОМИЛЛАШГАН ЛОЙИҲАЛАР

ҲОЗИРГИ давримизни кибернетикасиз тасаввур этиш қийин. У турмушимизнинг барча соҳаларига дадиллик билан кириб келмоқда. Пойтахтимиздаги «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида мураккаб технологик жараёнларни кузатган кичи бунинг яққол гувоҳи бўлади.

— Бизнинг жамоамиз кибернетикани ривожлантиришга оид кўплаб вазифаларни бажаришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда, — деди бирлашмадаги кимё-технологик жараёнларни автоматлаштириш лабораторияси бош илмий ходими, техника фанлари доктори Мирхалил Исмоилов. — Агар аниқроқ айтадиган бўлсак, гидролиз заводлари учун спирт ва ачитқи ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш мақсадида қатор муаммолар ҳал этилди ва этилмоқда. Масалан, кузатиш ва ўлчашга мўлжалланган локал автоматик воситаларнинг системалари, вокал дастурлаштирилган бошқариш системаси, марказлаштирилган ўлчаш ва кузатиш системаси жорий қилинган. Уларни такомиллаштириш мақсадида гидролиз саноатида автоматлаштирилган бошқариш системаси учун асқотадиган жараёнларнинг типовой лойиҳаси яратилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш зарурки, кейинги пайтда олимлар томонидан замонавий ва кенг тарқалиб келаётган интеграл автоматик бошқариш системаларини ҳам назарий, ҳам амалий муаммолари ечилмоқда. Уларнинг маълум қисми ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Шукур БОЛИЕВ.

* Келажагимиз—мактабда

ҚАДРИЯТЛАР УЛУҒЛАНМОҚДА

Янги ўқув йилидан шаҳримиз мактабларида одоб-ахлоқ дарсларининг самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор берилаяпти. Болалар ҳафтада бир марта тарбиявий соат тарзида сабоқ олмоқдалар.

Кези келганда шуни таъкидлаш зарурки, бир пайтлар мактабларда одоб ўргатиш учун алоҳида дарс ажратишнинг ҳожати йўқ, дегувчилар ҳам бўлган эди. Эндиликда, бугунги аҳвол, ёшлар таълим-тарбиясида юзага келган муаммолар бу борадаги ишларни янада жонлантиришни тақозо этмоқда. Шу боис ҳам одоб-ахлоқ дарслари юзасидан дастурлар тузилганда аввало миллий қадриятларимизни тиклашга катта эътибор берилди.

— Шаҳримиз мактабларида бундай сабоқлар дарслар жадвалига киритилган, — деди биз билан суҳбатда Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси тарбиявий ишлар бўлимининг етакчи мутахассиси О. Мамасолиев. — Эътиборга лойиқ томони, илгари болаларнинг ёши эътиборга олинмас эди. Мазкур ўқув йилидан бошлаб бошланғич ва юқори синф ўқувчилари учун алоҳида дастурлар бўйича дарс ўтилаяпти. Ат-Термизий, Бухорий, Навоий каби алломаларнинг мероси, шунингдек муқаддас Ҳадисларни ўргатишга алоҳида аҳамият берилаяпти.

Мактабларда ўтказилаётган кечалар, суҳбатлар ва бошқа тадбирларга маҳалла оқсоқоллари, обрўли ота-оналар, диний идора вакиллари таклиф этилаяпти. Уларнинг тарбиявий соатларда иштирок этиб, ўғил-қизларимизга панд-насиҳатлар айтишлари ҳам одат тусига кирмоқда. Яна бир нарса. Ҳозирги кунда хорижда яшаётган ўзбекларнинг китоблари чоп этилаяпти. Уларда ота-боболаримиздан урф бўлиб келаётган анъаналар, миллий қадриятлар ҳақида ажойиб фикр-мулоҳазалар билдирилган. Шу боис бундай рисолалар дарсларни самарали ўтишда қўл келяпти.

Энг муҳими, яқиндагина Ўзбекистон Мустақиллигининг бир йиллигини кенг нишонладик. Мустақиллик туйғусини фарзандларимизга болалигидан сингдириш мақсадида ахлоқ-одоб дарсларида истиқлол, республика герби, байроғи ҳақида ҳам тушунча бериб борилмоқда.

Шавкат САЪДИЕВ.

Ҳозирги иқтисодий қийинчиликлар ҳам «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоасини эсанкиратиб қўймади. Сабаб, корхона маъмурияти бугунги бозор муносабатлари қонун-қоидаларини яхшилаб ўрганиб олишди. Ишчи ва хизматчилар бирлашма цехларини янги замонавий машиналар билан тўлдирди. Айни пайтда улар бу янги дастгоҳларда сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга эришмоқда.

СУРАТДА: бирлашма 1-цехининг умумий кўриниши.

ИХТИСОСЛАШИШ МАҲСУЛИ

ШУ ЯНГИ ўқув йилидан эътиборан шаҳримиздаги қатор илм даргоҳлари у ёки бу ўқув предметини чуқур ўргатувчи ихтисослашган мактаблар сифатида фаолият кўрсата бошлади. Биргина Ҳамза районининг ўзида бир неча мактабда бундай зарур маърифий тадбир амалга оширилди.

Райондаги 77-мактаб ўқувчиларга бадиий меҳнат таълим бериш дастури асосида иш кўрмоқда. Бу ерда тасвирий санъатдан ҳам амалий машғулотлар олиб борилмоқда.

170-мактаб таълимида ҳам ўзгариш юз берди. Унда уюштирилаётган машғулотлар асосан математика ва ихтирочиликка қаратилмоқда. 282-мактаб эса нафосат тарбияси йўналишида фаолият кўрсатмоқда.

Тилларни чуқур ўрганишга ҳам эътибор кучайди. 151-мактабда инглиз ва немис тили, 152-мактабда араб тили ва 156-мактабда урду тилидан атрофлича тушунча, билим ва кўникма берилмоқда.

Айвар ҚОДИРОВ.

* Кенгашлар фаолиятидан

«БУВИЖОН»ГА БИРЛАШГАН ҚИЗЛАРЖОН

ШАҲРИМИЗДАГИ маҳаллаларнинг деярли барчасида хотин-қизлар кенгашлари кенг қамровда иш олиб бормоқда. Бугунги суҳбатимизда Ҳамза районидаги «Гулистон» маҳалласи хотин-қизлар кенгашининг фаолияти билан яқиндан таништирмоқчимиз.

— Маҳалламизда бирон бир йиғин йўқки, у хоҳ катта, хоҳ кичик бўлсин, ҳаммаси бамаслаҳат қилинади. Маҳалла комитетининг раиси ва фаоллар яқиндан ёрдам беришади, — дейди маҳалла хотин-қизлар кенгашининг раиси Меҳринисо ая Юсупова. — Бизнинг ҳудудда 450 хонадон бор. Уларнинг деярли ҳар бирида мунис онахонлар, иболи келинлар, чаққон қизлар истиқомат қилишади. Улар билан учрашиб қолганимизда бир-биримизнинг аҳволимизни сўраб-суриштириб, ёрдамга муҳтожлар бўлса, қўлимиздан келганча кўмаклашиб юборамиз. Тўйҳашам арафасида аёлларнинг иши ва тўй ташвишлари кўпаяди. Мана шундай кезларда баҳамжиҳатлигимиз яққол кўринади-қўяди.

Минг шукурки, шу йилда маҳалламизда ҳеч қўйди-чиқди бўлмади. Тўғри, турмушда озми-кўпми аччиқ-аразлар бўлиб туради. Лекин бундай ҳолни сезиб қолсак, дарров олдини оламиз. Маҳалла комитетининг раиси Ботир Саидов катта-кичик йиғинларни келишиб ўтказишга ҳамиша бошчилик қилаяпти. Шу боис ҳам ишларимизда ривож бор деб ўйлайман. Доноларимиз бекорга айтишмаганда «Кенгашли тўй тарқамас» деб. Бу ҳақ гап. Кенгаш ишини 6 нафар аёл олиб бораяпти. Ҳар бирининг иқтидорига қараб вазифалар тақсимлаб берилган. Бизнинг ишимизга район маҳаллалараро хотин-қизлар кенгашининг раиси Соҳибжамол Мадраҳимова ҳам катта ёрдам бераяпти.

Маҳалла чойхонасида «Бувижон» деб номланган тўгарак фаолият кўрсатяпти. Тўгаракда кексаларимиз қизларга уй юмушларини ўргатишмоқда. Ёшлар уй супуришдан тортиб бичиш-тикишгача, меҳмон кутиш, хушмуомалалик, умуман инсоний фазилатлардан воқиф бўлишади. Улар миллий елпиғичларимизни ҳавас билан тикишмоқда.

Маҳалламизда эътиқодли аёлларимиз ҳам анчагина. 15 фарзанднинг онаси Гулсара Тожибоева Маккага ҳаж сафари уюштирдилар. Улар маҳалла аҳлига ўз таассуротларини гапириб бердилар. Бундай учрашувлар аёлларимизда катта қизиқиш уйғотмоқда...

Хулоса қилиб айтганда, агар ҳаракат қилинса аёлларнинг қўлидан ҳамма иш келаркан. Буни биргина шу маҳалла хотин-қизлари амалга ошираётган ишлар ҳам кўрсатиб турибди.

Суҳбатни Гулзода МАМБЕТОВА ёзиб олди.

ГЎЗАЛЛИК ТИМСОЛИ

- Аёлнинг очиқ чеҳраси уйнинг безагидир.
- Уй бекаси билан тафтли.
- Фарзанд учун онанинг бағри жаннатдек оромбахш.
- Яхши бека хонадоннинг бахти.
- Аёл бор жойда гўзаллик бор.
- Она — биринчи муаллим.
- Жамиятни кўкартириб ва янгилаб туриши билан она баҳорга ўхшайди.
- Сариштa жойда фаришта бор.

Матлуба УЛУҒОВА,
фахрий муаллима.

* Одамийлик ҳақида ўйлар

Биз танишларимиздан бирортасини ўйласак одатда унинг яхши фазилатлари кўз олдимиздан ўтади. Одамгарчилигига қараб ҳурматимиз ошиб бораверади. Аммо баъзан киши салбий одатларга эга инсонларга ҳам дуч келиб қоладики, бундан ранжимай иложим йўқ. Мен одамийлик, инсонийлик ва шу аснода қарор топган одатларимизга раҳна солувчи ҳолатлар ҳақида фикр юритмоқчиман.

ГИНА ҚИЛМАНГ

МАҲАЛЛАДА икки киши учрашиб қолишди.

— Кўринмайсан анчадан бери, — деди улардан бири гина қилиб.

— Мен-ку сени соғиниб олдингга бориб турибман, ўзинг камнамосан.

— Э, биродар сира вақтим йўқ. Сенга ўхшаб бўш вақт топа олсам қани эди. Иш дегани қишан экан.

— Ҳа майли, тирикчиликдан қолма, энг муҳими омон бўлсак бас, — деди ҳамроҳи ва яхши кайфиятда хайрлашиб, ўз йўлида давом этди.

Уларнинг сўзларидан иккалови қандай одам эканликлари шундоққина билиниб турарди. Ҳар хил тоифадаги инсонлар бор. Кимдир яшашни фақат тирикчиликдан иборат деб иш билан банд бўлса, бошқа биров вақтини режа билан тақсимлаб, кўп нарсаларга улгуради. Ўйлаб кўрсак одамгарчиликни унутиб, баҳона ахтарувчиларда ҳам вақт бемалол топилади. Уларни кузатиб, бир пайтлар қариндош-уруғларни бир-бирига қовуштириб юрган катталарни эслайман.

Ажойиб амаким бор эдилар. Эсимни танибманки, уруғлардан хабар олиб, барчага одамийлик, инсоф нималигини тушунтириб, одам-одамга ғаниматлигини уқтирганлари уқтирган эди. Доно гапларини диққат билан тинглашга одатланган эдик. У кишининг фарзандлари ҳам худди ўзларидек меҳрибон, яқинларини йўқлаб туришади.

Шуниси ачинарлики, кейинги пайтда бундай фазилат ўрнини гина-кудуратлар эгаллаб олди. Ҳатто баъзилар ўз манфаати йўлида йўқлаб, шундан таъмагирлик қиладиган бўлди. Зўр келса «Ҳозирги замонда бировдан гина қиладиган вақтми?» дейдиган бўлдик, яхши одатларимизни ёшларга сингдиришга эътибор бермай қўйдик. Инсонийликнинг гўзал жиҳатларидан бири шундаки, ёши бир жойга бориб қолган қариялар, ёлғиз одамлар, бемор ва ногиронлардан сира гина қилмай хабар олиб, ишлари бўлса қарашиб, дуосини олишдир.

**Гина қилманг, гинасиз умрингиз чинор бўлғай,
Ҳаётингиз мусаффо, дилингиз нурга тўлғай.
Ҳеч кимса топмади наф, бу разил гиналардан,
Аксинча йироқлашди, қариндош-ошналардан.**

Ҳақиқатан ҳам аёлнинг бахти нимада, у қачон ўз ҳаётини мукаммал деб билади? Биз ана шундай савол билан бир неча ҳамшаҳарларимизга мурожаат қилдик.

⊙ Муқаддас КОМИЛОВА, Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари институти тиллар кафедрасининг доценти:

— Тўрт фарзандим, икки неварам бор. Менинг бахтим шуларда, уларнинг келажагини кўра билишим ва кўмаклашишга кучим етаётганини сезишимда. Талабаларни ҳам худди ўз болаларимдек кўраман. Илм эгаллаётган йигит-қизларнинг хоҳиш-истакларини бажаргим, ҳаётий масалаларда яқиндан ёрдам бергим келади. Талабаларнинг кўзига қараб, кўнгилларида қандай ўй-хаёллар кечаётганини билиб тураман. Шулар ҳам кимларнидир фарзандлари, улар учун керак эканман, бу ҳам менинг бахтим. Болаларим ва шогирдларимда яхши фазилатларни кўрсам, демак мақсадимга эришган бўламан.

⊙ Исоқжон УСУБЖОНОВ, Ўзбекистон кўзи ожизлар жамияти Марказий Раёсатининг раиси:

— Тенг-тенги билан деганларидек, мен кўзи ожиз аёлга уйланганман. У таомларнинг барча турларини мазали тайёрлай олади. Тандирда ўзи нон ёпади. Энг кичик игнадан ип ўтказиб, тикиш-чатиш ишларини бажаради. Бундан бир неча йил илгари рафиқамга бир кўзи ожиз қиз қўнғироқ қилиб қолди. Унинг айтишича, ота-онаси аяб қозонга яқин йўлатишмас, кир юздиришмас ва бошқа юмушларни қилдиришмас экан. Бу алфозда унинг турмуш қуриши мумкин эмас эди. Шунда умр йўлдошим қизнинг ота-онаси олдида ўз маҳоратини намойиш қилди. Меҳмонларга хилма-хил таомлар пиширди, кийимларни дазмоллади, боласининг кийимини тикди. Хуллас Тўлғанойнинг саъй-ҳаракати билан қизга уй ишларига йўл очилди. У турмушга ҳам чиқди. Ҳозирги кунда сухсурдай икки фарзанди бор. Булардан хулоса шуки, аёлнинг бахти унинг иродаси мустаҳкамлиги, ҳаётга муҳаббатида.

⊙ Сурайё МАННОПОВА, Акмал Икромов районидаги 455-болалар боғчасининг мудири:

О, шаҳрим қизлари, о сулув қизлар,
Қошлари тим қора нақ зулук қизлар...

Равиль Альбеков сурат лавҳаси.

* Фикрлар чорраҳасида

АЁЛ БАХТИ НИМАДА?

— Менимча аёл кишининг бахти эрида. Биринчи навбатда у умр йўлдоши томонидан севилмоғи, қадрланмоғи, эъзозланмоғи зарур. Оилавий турмуш яхши кечса, ўртада садоқат бўлса умринг мазмунли ўтади. Бир танишим бор. Кечқурун уйга борсам иккита тухум қовуриб еб, китоб ўқишга тушаман, дейди. Унинг эри йўқ, бир фарзанди институтда ўқийди, ўз ташвишлари билан овора. Бир пайтлар мансаби борида ҳамма унинг атрофида парвона эди. Эндиликда ишламаяпти, уйида ёлғизланиб қолди. Айтмоқчиманки, мартаба, ҳусн, ёшлик — булар ўткинчидир. Рафиқанг билан қўша қариганинг яхши. Институтда бирга таълим олган дугоналарим билан учрашиб қоламан. Ўша пайтда очилиб-сочилиб юрган баъзи тенгдошларим ўзгариб қолган, ранги синиққан бўлади. Бундан биламанки, демак оиласидан, умр йўлдошидан ҳақиқий бахтини топа олмаган.

⊙ Маҳфуза МУҲАМЕДОВА, «Миконд» заводи тайёрлов цехининг назоратчиси:

— Мен беш йилдан бери нафақахўрман. Аммо қадрдон бўлиб қолган жамоадан сира кетгим келмайди. Цехдагилар сизнинг тажрибангиз бор деб, кўп ишларни ишониб топширишади. Ҳозирги кунда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ҳам йўлга қўйдик. Ишга борсам қандайдир завқ оламан, таскин топаман, қадрдонлар билан суҳбатлашиб кўнгил ёзаман. Мана шунинг ўзи ҳам бахт бўлса керак. Заводда меҳнат фахрийси бўлдим, ҳар доим мукофот бериб туришади. Бундан кўнгил кўтарилмайдими, ахир? Республикамиз мустақилликка эришгани туфайли ишчиларга эътибор янада ортаётганидан қониқиш туйғуларини ҳис қилаяпмиз.

Билдирилган фикрлардан кўриниб турибдики, ҳар ким бахтни турлича тасаввур қилади. Энг муҳими, бахт ҳар биримизнинг ўз қўлимизда. Бу борада Сизларда қандай мулоҳазалар бор, азиз муштарийлар?

Саъдулла ШОДИЕВ.

* Дилимдагини айтаман

СИЙЛАГАН ЖОЙ АЗИЗДИР

БУ воқеани эсласам вужудимга ўт тушгандек азобланаман. Юрагимни нимадир эзади. Сўнг, албатта, барча аёл зотига хос заифлигим исён кўтаради — тўйиб-тўйиб йиғлайман! Назаримда мени оғир изтироб ва эзгин хаёллардан фақат кўз ёши қутқаради, енгил тортаман.

Ўшанда бу хонадонга кўнгил сўраб борувдим. Навқирон йигитдан айрилган онаизор ғам юкидан букилиб қолган, туғишган опа-сингилу, ака-укаларининг ранги сомондек сарғайиб кетганди. Уларга қараб ўлим азоби қанчалар оғирлигини сезиб турардим. Шу пайт ҳовлига 50 ёшлар чамасидаги аёл ва мотам либосидаги ҳомиладор аёл кириб келишди. Ҳовлидагилар уларни кўз ёш билан қаршилашди. Булар — эридан айрилган келин ва онаси экан. Ҳол-аҳвол сўрашгач, қизнинг онаси:

— Қуда, энди бу хонадон қизимга гўрдек қоронғу, эрсиз яшамайди, ёш бўлса. Ҳозир адаси, ака-опалари келишади, юк машинасини олиб келдик, — деди.

— Вой қудажоним, — йиғидан ҳиқиллади бечора онаизор, — мен Ҳилолахонни умрбод ушлаб қолмайман. Ахир, ёстиқдошининг қирқиниям кутмай уйга олиб кетганингиз яхшими? Минг қилсаям — кўз очиб кўргани эди, Сардорим... Келиним омон-эсон қутилиб олса деяман, ёлғизман, болаларим уй-уйига кетади, эртага неварали бўлиб, бағримга боссам, боламдан қоладиган ёдгорликни лоақал беш-олти ой парваришласам, деган дим.

— Туғса бориб кўриб турарсиз. Болани ўзим ҳам боқавераман, эсиз қизгинам-эй...

Хуллас, шу куни ҳали охори тўкилмаган тўй либослари, мебеллар машинага юкланди. Онаизор зор-зор йиғларди. У мана бу бизники, буни қолдир, дегани йўқ, Қўни-қўшниларнинг «Ҳой,ноинсофлик қилманглар, ахир эртага ўртада ёдгорлик қолади, келиб кетишга яхши, қуда томонгаям раҳм қилинглар, барака топгурлар», — деган насиҳати ҳам кор қилмади.

Ҳайратдан ёқа ушлайман: тавба, ҳам ўғлидан айрилса, ҳам молу дунёсидан айрилса-ю, онаизор зор йиғлаб: «Ўғлим ўлиб чидадим, келин кетса чидамайманми, яхшилар,» дея қақшайди.

Одамлар, қани имон, инсонийлик? Шу латта-путталар, қақир-қуқурлар бева қолган аёлни хурсанд эта олармиди? Ахир бола туғилса, сенинг отанг оламдан ўтгач, уйимни «бузиб» келганман, дейишга қандай тил боради? Умид билан қадам қўйган хонадондан душман устидан ғалаба қозонган рақибдай чиқиб кетиш... Мени шулар азоблайди.

Синглим, ҳали ҳаёт синовларига дуч келмаган сингилгинам! Ҳадемай, бағрингда бир гўдак кулади, йиғлайди. У сен ҳозир ер билан тенг қилиб кетаётган шу хонадоннинг, мана бу кўнгли ярим туғишганларининг зурриётидир. Улғайгач, сенинг мол дунё талашганингу, бирор ой отасининг ҳурматини жойига қўймаганингни кечирармикан? «Одам сийлаган жойда азиз» — дейдилар. Сени булар бошида кўтаришга тайёр. Шулар ҳақида чуқур ўйлаб кўриб, кейин хулоса чиқаришга имконият бор, синглим.

Келинга сиз қандай маслаҳат берган бўлурдингиз, азиз муштарийлар.

Нўринисо ҚОСИМОВА.

ҒИЙБАТ—ГУНОҲ

— Анави чолни қара, эсимни танибманки, қоп орқалаб юргани-юрган. Бозорга бормаса қорни тўймасмикан!

— Кўраяпман, зуваласи пишиқ, ёши саксонда бўлсаям сандан-мандан бақувват. Болаларидан тинган, уйли-жойли. Бир ўғли такси ҳайдайди. Нимасига етказолмас экан.

— Қизиқ гапларни гапирасан-а, бировга осон тутиб бўлмайди. Ҳамманинг ҳоли ўзига маълум.

Отахон маҳалламизда турадилар. Тўй, маърака, турли хил йиғин бўлса аралашиб, бош-қош бўлиб юрганларидан танимаган одам кам топилади. Ҳар куни тонг ёришмасдан ишлари бошланади. У ёқ бу ёқни тозалайдилар. Оила бошлиғи бўлгандан кейин ҳамма юмушларга аралашиб, ишга борадиганларни ишга жўнатадилар, ўқишга борадиганини ўқишга. Баъзан бозорга тушиб, рўзғор кам-кўстини қиладилар. Бунинг ҳеч қандай айби йўқ. Ўзларининг гапларига қараганда меҳнат қилишга ўрганиб қолганлар. Ҳаракат қилиб турмасалар тоблари қочиб қоларкан.

Халқимизда «Бекорчидан худо безор» деган нақл бор. Кўплаб кексаларимиз бировга муҳтож бўлмай деган ниятда тирикчилик қилишса-ю, баъзи кимсалар орқаваротдан гапиришса «Фалончи ундай, писточи бундай», деб, шу инсофданми ахир?

Хулоса қилиб айтганда бекорчилик, ўтириб кўп гапириш, бировларнинг устидан ғийбат қилиш катта гуноҳ эканлиги доноларимиз томонидан қайта-қайта тилга олинаяпти. Буни ҳеч қачон унутмаслик зарур.

Ягона истагим шуки, бир-биримизга доим ғамхўр, меҳрибон бўлайлик. Шунда инсоний фазилатлар шаклланиб бораверади. Яшашдан асосий мақсад ўзингдан кейин яхши ном қолдириш. Шундай эмасми, азизлар?

Маҳмуд АҲМЕДОВ.

* Шингил маслаҳат

СУТЛИ НОН

ТАЙЁРЛАШ усули худди оби нон каби амалга оширилади. Фақат хамирга сув ўрнига сут қўшиб қорилади. Ачиган сут ишлатса ҳам бўлади. Қатиқ зардобида хамир қориш ҳам яхши натижа беради.

Масаллиқ: 1 килограмм ун, 40 грамм хамиртуруш, 2 стакан илиқ сут, 1,5 чой қошиғида туз керак бўлади.

ПАРДОЗ УЧУН АСАЛ

ЮЗИНГИЗГА ҳуснбузар тошди. Ундан қутулиш йўли осон. икки ош қошиқ асални қайноқ буғда эритасиз. Сўнг мойчечак гули солиб қайнатилган 1 литр сув билан аралаштирасиз. Уни оғзи беркиладиган шиша идишга солиб, қуёш нури тушмайдиган салқин жойда асранг. Бу аралашмани истаган вақтингизда юзга суриб юришингиз мумкин.

КАРТОШКАДАН...

ҚОҚ ўртасидан бўлинган хом картошка кир ва доғларни кетказиш хусусиятига эга. Хом картошка пўчоғи билан гиламларни тозалашингиз мумкин. Бунинг учун пўчоғи сувда чайилиб, суви сепгигач гилам устига сепилади ва икки марта супуриб ташланади.

СИРКАНИНГ ЯНА БИР ХУСУСИЯТИ

ТАГИ қорайган электр дазмолни сиркага намланган латта билан артсангиз тозаланади. Борди-ю у яхши тозаланмаса, идиш-товоқ ювиладиган «Пемоксоль», «Пемоксоль-люкс» деб аталувчи порошокка латта булаб дазмол тагини ишқаланг. Порошок қолдиғини майда тузга буланган латта билан артиб ташланг.

Собир БОЗОРБОЕВ тайёрлади.

ХАНДАЛАР

ИККИ аёл ўзаро суҳбатлашиб ўтиришибди.

— Вой, қўшнижон, кафтим бирам қичишяпти-ки, қўлимга катта пул тушадиганга ўхшайди.

— Менинг эса баданим қизияпти. Эрим бугун ҳам ичиб келиб, дўппосламаса эди...

* * *

УЗОҚ умр кўрган қариядан сўрашди:

— Айтингчи, отахон. Узоқ умр кўришингизнинг боиси нимада?

— Хотиним соқов эди, болам.

* * *

ТИҚИЛИНЧ автобусда келаётган аёл олдида турган эркакка тўнғиллади:

— Нариги томонга қараб олинг, оғзингиздан папирос ҳиди келаяпти.

— Нима, папирос ҳиди келмай, сизга ўхшаб нафталин ҳиди келсинми? — ўшқирди унга жавобан эркак.

Муҳиддин ОТАХОНОВ.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

БИР иш билан Тошкентга келганимда тасодиф юз бериб, чап оёғим лат еди. Республика ўқувчилар техник ижодиёти ходими Гулчеҳра Жамилова кўмагида Себзордаги янги поликлиникага етиб олдим. Бу ерда яхши даволашди. Орамизда шундай меҳрибон, атрофдагиларга қайишадиган инсонлар кўплигидан ниҳоятда хурсанд бўлдим.

Маликахон ФОЗИЛОВА,
Фарғона вилояти Дангара районидаги Тошкент кўчасида яшовчи республика аҳамиятига молик нафақахўр.

* * *

ПОЙТАХТИМИЗДА Олималар уюшмаси тузилгани, унга иқтидорли олима Раъно Убайдуллаева раис этиб сайланганини айни муддао бўлди. Эндиликда фан оламида изланаётган аёлларимизга турмушда, илм эгаллаш борасида мазкур жамоат ташкилоти яқиндан ёрдам беради, деб умид қиламиз.

Мақсуда СОДИҚОВА,
Тошкент шаҳри, академик Мўминов кўчасида истиқомат қилувчи фуқаро.

* * *

ТОШКЕНТ шаҳар ҳимоячилар коллегиясининг бир гуруҳ адвокатлари шу кунларда меҳнат, никоҳ ва оила, уй-жой тўғрисидаги янги қонунлар ҳақида жойларда кенг тушунтириш ишлари олиб бормоқдалар. Адвокат аёллардан З. Иброҳимова, Д. Аширова, Д. Абдуллаева, М. Файзуллаевалар «Камолон», Мирзо Ғолиб маҳаллаларида савол-жавоб кечалари, учрашувлар ўтказишди.

Забихилло МУҲАММАДЖОНОВ,
ҳуқуқшунос.

* Қизлар дафтаридан

ЭРТАНГИ КУНГА ИШОНЧ

**Юрагингга асрий ғам-андуҳ тўлган,
Қалбингда аламлар ошиён бўлган.
Умид чечакларинг наҳотки сўлган,
Юртим, эртанги кунингга ишон!**

**Гўзал эдинг мисли қарқара келин,
Қирқилди нетайки қўша кокилинг.
Бир жўшиб оққан Амунинг, Сирнинг,
Лабларида унган чечаклар хазон.**

**Булбуллар сайрарди гўзал боғингда,
Оҳулар ўйнарди қорли тоғингда.
Гуллаган, яшнаган, гўзал чоғингда,
Сенга тенг келмаган ҳеч битта макон.**

**Кимлардир тузингдан тўйиб тотдилар,
Сўнгра сенга лаънат тошин отдилар.
Абдулла, Усмонни дорга тортдилар,
Темур бобомизни дедилар нодон.**

**Ироданг синмади, тош экан у тош,
Шунча хўрликларга бердинг
сен бардош!
Бас, мағрур кўтаргин, энди эгма бош,
Халқим, юрагингдан чекилсин армон!**

**Юртим, энди унут қора тунларни,
Лекин унутма ҳеч ўшал кунларни.
Акмалу, Файзулла — бағри хунларни,
Юртим деган кимса бўлмасин қурбон!**

**Олис мозийлардан келади садо,
Аждодлар «Ватан» деб этади нидо,
Халқим сен озодсан, тан олди дунё!
Озод Ўзбекистон — шукуҳли карвон!**

МАЖНУНТОЛ

**Хаёлга ошноман анҳор бошида,
Бир маъюс мажнунтол қошида.
Улар менга ғоят сирли кўринди,
Сирларин англадим кўзин ёшидан.**

**Мажнунтол — маъшуқ лутфин
оларди,
Кокилларни ёйиб сувда чаярди.
Сувсиз яшай олмас ўша мажнунтол,
У билан гўзалдир ёронлар анҳор.
Бирга яшайдилар неча йиллар,
Аммо севгиларин қилмаслар изҳор.**

**Уларни ўхшатгум тилсиз ошиққа,
Улар муҳаббати — энг пок муҳаббат.
Ҳатто инсонлар ҳам бир-бирини
Севолмаслар мисли сув билан дарахт.**

Фотима ОТАХОНОВА.

* Бунга сиз нима дейсиз?

УЛАМА СОЧ

АЗАЛДАН аёл ҳақида гап кетганда йигитларнинг кўз олдига унинг хушбичим қомати, чиройли турмакланган сочлари келади. Илгари бир ўрим, икки ўрим, шалола мисол кўп ўрим сочлар қизларга нафосат бахш этарди. Ярим чиройни биргина соч намоён этаётганига тан бермай иложимиз йўқ. Шу боис ҳам бу ҳақда шеър, достонлар ёзилиб, қўшиқлар куйланган.

Кўп кузатганман, айрим аёлларимиз тақимларига тушадиган сочларини ўзлари тараб-ўришда қийналганда ён атрофидагиларга мурожаат қилишади. Онам ҳам бундай юмушга жуда уста эдилар. Соч сира исроф қилинмас, покиза жойда авайлаб сақланарди. Нафақат онам, холамгача сочларни ювиб, чиройли тарашдан ташқари улама сочниям билишар эди.

Улама соч қандай тайёрланиши буюртмачи аёлнинг хоҳишига боғлиқ. Йиғилиб қолган сочларни ихлос билан ювиб, тараб, бир-бирига улаб, худди ҳақиқийсига ўхшатиб ўриб чиқилади. Хонадонимизга келган сочи калта қиз-жувонлар уларни ўзлариникига улаб, уйимиздан чиқиб кетишаётганда чиройларига маҳлиё бўлиб, ҳавас билан қараб қолардим. Шунда холам менга қараб: «Уйланганингда келин боланинг сочи калта бўлса ўзим улама соч ясаб бераман», — деб ҳазиллашардилар.

Ҳа, эллигинчи йилларда миллий қиёфасига ярашган сочларини томоша қилган киши улар улама эканлигини ажратолмай қоларди. Нега энди миллий одатимиздан воз кечдик. Ахир сочи узун бўлишини ҳар бир қиз орзу қиларди-ку. Ҳозир эса сочини ўстириб, ўриб юрадиган аёлларимиз камайиб кетди. Ўз навбатида улама сочларга ҳам ҳожат қолмади. Ўзбеклар яшайдиган маҳаллаларда ҳам аёллар сартарошхонаси очилаяпти. Соч қирқиш ҳамон давом этаяпти. Соч баъзан оёқ ости қилинаяпти.

Мени бир савол ташвишга солади. Яна ўз қиёфамизга эга бўламизми?

Маҳмуд РАМАЗОН ўғли.

* Ранг-баранг олам

Америка Қўшма Штатларида ахлат уюмларини камайтириш учун тадбирлар ишлаб чиқилмоқда. Нью-Йорк шаҳрининг 16 та санитар округида яшовчи аҳоли ахлатни қайта ишловчи корхоналарга бириктириб қўйилган. Одамлар кераксиз газета, металл банка ва шиша идишларни алоҳида жойлашга мажбур бўлишаяпти. Ҳозирги кунда Америкада «ахлат муаммоси билан курашишга» йилига 15 миллиард доллар маблағ сарфланмоқда.

СУРАТДА: Нью-Йорк ахлатхонасининг бир гуруҳ ишчилари Стейтн—Айленддаги саралаш цехларининг бирида.

РАТА—ТАСС сурати.

«Олимпия» спорт мажмуида худди бозордагига ўхшаш озарбайжон, туркман, украинча ва бошқа хил кийим-кечаклар савдо қилинаётган «бурчак»ларни кўриш мумкин. Бу ерда Вьетнамдан келтирилган матолар ҳам топилади. Сотувчилар ёш талабалар ёки ишчилар.

СУРАТДА: ёқимли вьетнам қизи барча хоҳлаганларни жинси билан таъминламоқда.

С. Мамонтов сурати. (РАТА—ТАСС).

** Маданий меросимиздан*

ҚАДИМИЙ ШАҲРИСТОН

ТАРИХЧИЛАРНИНГ ёзишларига қараганда, Тошкент X асрларда феодал ҳунармандлар шаҳри бўлган. Шу даврда унинг ҳудуди тахминан олти километрни ташкил қилиб, тевараги кўҳна деворлар билан ўралган эди. Кенг ва тенис тепаликка жойлашган марказий қисми Шаҳристон деб аталган. Шу тепаликда ҳозирги кунда Н. Охунбобоев номли майдон, Чорсу метро бекати, Абдулла Қодирий номидаги боғ ва бошқа бинолар жойлашган.

Шаҳристон мустақил мудофаа девори билан ўралиб, Абул Аббос, Жунай ва Кеш деб номланган дарвозалари бўлган. Бозорнинг бир қисми Шаҳристон ичкарисида, қолган асосий қисми эса шаҳар ташқарисида жойлашган. Ичкарида кулоллар, мисгарлар, тақачи ва тўқимачиларнинг устахоналари бўлган.

Шу ғоя аста-секин шаҳарнинг асосий марказ қад кўтара бошлайди. Кейинчалик у «Кўш» бозор номи билан юритилади. Шаҳар яна икки қатор мустаҳкам деворлар билан ўралиб, ички ри деворда ўнта, ташқисида эса еттита мустаҳкам дарвозаларга эга бўлган.

Шу даврда турмушнинг ахолиланишида кўчманчи қабилалар билан олиб борилган савдо-сотиқ ишлари катта аҳамият касб этган. X асрда Шош ўзидан буғдой, пахта, пўстин, эгар, камон, қайчи, игна ва бошқа молларни қўшни шаҳарларга чиқарар эди. Сополдан ясалган турли хил идишлар ва қишлоқ хўжалиги учун керакли асбоб-анжомлар ҳам элга манзур бўлган.

XV аср ўрталарида Тошкентда бунёд этилган бир неча меъморчилик обидалари сақланиб қолган. Шу даврга оид Шайхонтоҳур ансамбли ва унинг теварагида жойлашган мақбаралар шулар жумласидандир. Шайхонтоҳур — халқ берган ном. 1452 йилда вафот этган Шайх ховонди Таҳур қабри устига қурилган мақбара унинг номи билан юритила бошлади.

Ажойиб ёдгорликлардан яна бири Кўкалдош мадрасасидир. Маълумки, мадраса қурилишини Бароқхоннинг вазири Кўкалдош бошлаган. Шаҳар марказида ҳаёт қизғин кечаётган бир вақтда унинг атрофи мудофаа девори билан ўралиб, 6 та дарвоза ишланган. Бу ер бозор бўлиб, савдогарлар шу ерда ҳам ишлашган. Дарвозалардан марказга қараб катта шоҳ кўча борар, марказда эса Регистон майдони жойлашган эди.

Биз қадимий Тошкент тарихидан кичик бир парча келтирдик, холос. Кўп воқеаларнинг гувоҳи бўлган шаҳримиз ҳақида маълумот бериб боришимиз зарур. Зеро, келажак авлод мустақил республикамиз пойтахтининг тарихи, маданий меросини, обидаларини яхшироқ ўрганиши лозим. Шу боис, биз тарихчилар дарс жараёнида Тошкент тарихига оид манбалардан кўпроқ фойдаланишимиз талаб этилади.

Заҳро ЯХЕЕВА,
Шайхонтоҳур районидаги 84-ўрта мактабнинг тарих ўқитувчиси.

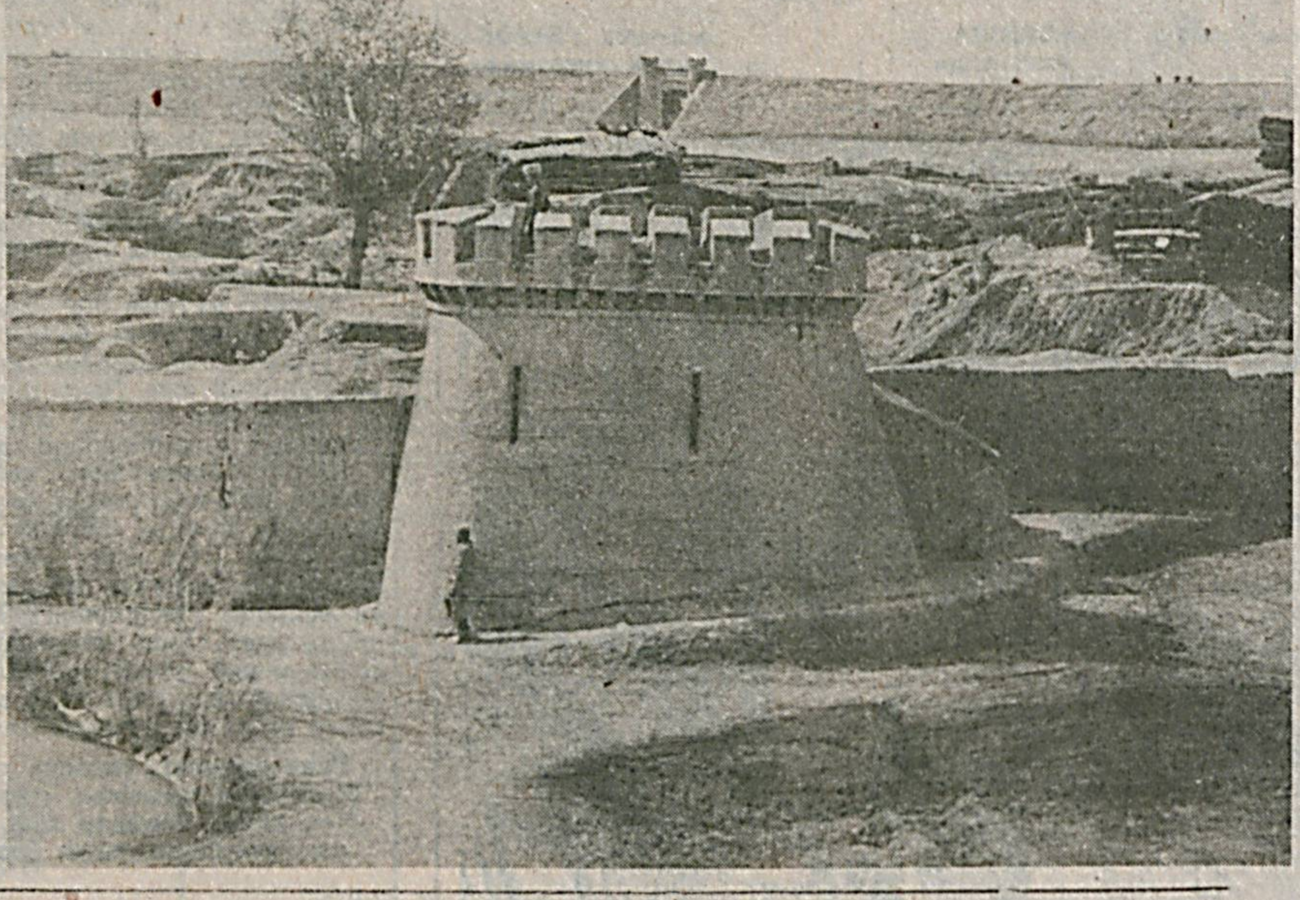

СУРАТДА: шаҳар ташқарисидаги қалъа минорасининг кўриниши.

** Ҳар тўғрида*

ИСТЕЪДОДЛИ БЎЛИШ ҚИЙИНМИ?

ТИББИЁТ институтининг талабаси Ирина Баранова бундан аввал ҳеч қачон қўлига мўйқалам олиб расм чизмаган эди. Фақат ёшлигида бўр билан асфальтга «расмлар солган» бўлиши мумкин. Москвалик табиб психотерапевт В. Райков раҳбарлик қилаётган студияда гипноз йўли билан унга «Сен мусаввир Суриковсан», деб ишонтиришгач, икки ой ўтмаёқ, истеъдодли мусаввирлар Ирина чизган оддий расмларни дурустгина баҳоладилар.

Москвада очилган расмлар кўргазмаси одатдагидан бошқачароқ бўлди. Унда баландпарвоз нутқлар сўзланмади, қарсаклар чалинмади ва ҳатто кириш йўлагида лента ҳам кесилмади. Балки бу кўргазмага қўйилган расмларнинг муаллифлари орасида таниқли мусаввир йўқлиги туфайли шундай қилингандир. Бироқ, барибир «Молодая гвардия» нашриётида очилган бу кўргазмага қизиқиш катта: бундаги асарларни расм чизиш ва тасвирий санъатни шошилинч жараёнларда ўрганган кишилар яратишган. Шуниси ҳам борки, айримлар гипноз ҳолатида расм чизишни ўрганганлар, бошқалари эса, гипноз йўли билан ўз истеъдодига ишонтирилган ҳолатда (бундайлар аслида гипноз уйқусида бўлса ҳам ҳар куни одатдаги машғулоти билан шуғулланиб юраверади) расм чизганлар. Кўргазмага И. Барановaнинг расмлари ҳам қўйилган эди.

В. Райковнинг бадиий студиясида олиб борилаётган нодир экспериментлар хусусида «Известия» газетасида илгари хабар босилган эди. Ўзининг ижодий имкониятларини оширмоқчи бўлганлар бу ердаги машғулотларга келиб туришади. Улар орасида санъат ходимларини ҳам, олимларни ҳам учратиш мумкин. «Дарс» давомида улар муттасил гипноз таъсирида бўладилар.

Бу ердаги гипноз сеанслари ҳақида ҳар ким ҳар хил фикрда. Унинг ҳайрон қоларли жиҳатларига ишонган кишилар ўз яқинларини эргаштириб келадилар. Масалан, у одам япон тилини бир ой ичидаёқ ўрганиб олади. Бошқалар эса, (бундайлар кўпчилик албатта) булар ҳаммаси тўқима гап, деб қўл силтаб қўяқоладилар.

Мана, зўр ижодий орзулар билан юрган музикачи Юрий А.га: «Сен—Рахманиновсан», деб ишонтирдилар. Райков студиясида бир курс машғулот ўтказганидан сўнг Юрийнинг музикавий имкониятлари анча яхшиланди. Буни Юрийнинг ўқитувчилари ҳам, гипнотик машғулотларда ҳакамлик қилган таниқли мусиқачилар ҳам тан олдилар. Қизиғи шундаки, ёш пианиночи концерт бераётган пайтда гипноз ҳолатида эмасди.

Хўш, бир қарашда афсонавий бўлиб кўринган ижодий имконият қаёқдан келади? Кўпгина ёзувчилар ўз асарларининг ижодий жараёнини илҳом келган соатларга боғлайдилар. Бироқ ўша илҳомнинг қай тарзда келишини ҳеч ким тушунтириб беролмайди.

...Ҳаваскор шахматчи Анатолий Д. Райков студиясида ўтган асрдаги чемпион Пол Морфи образини «ижро этди». Шу тариқа у шахмат тахтасида Михаил Таль билан куч синашди. Гроссмейстернинг айтишига кўра, ёш шахматчи бу гал анча яхшироқ ўйнади.

Хўш, гипноз таъсири тугагандан сўнг ўша кишилар ўзларини қандай ҳис қиладилар? Ҳайрон бўлиб қолмайдиларми? Математика фанлари докторининг айтишича, у гипноз сеансларидан кейин асосан ўзининг маънавий кучини зарур ишга сарфлаш хусусиятига эга бўлиб қолган.

Бироқ, шуниси ҳам борки, мазкур студия ўз-ўзини тушуниб олишда ҳаммага ҳам «кўмак» бера олмайди. Фақат 15—20 фоиз кишилар қаттиқ гипноз ҳолатига тушиб қоладилар. Шу боисдан бу ерга истаги бор кишиларнинг барчаси учун гипноз уйқусига кириш мумкин бўлган шароит яратишга ҳаракат қилинмоқда. Райковнинг фикрига кўра, бу ерда ажойиб туш кўрган киши ўз ижодий имкониятларини ривожлантириш учун психопрофилактика йўли билан захирадаги кучини юзага чиқара олади, зарур бўлганда невроз сингари касалликларга шифо топади.

Шаҳло ФАЙЗИЕВА
тайёрлаган.

** Шундай хизмат бор*

ҚОНУНБУЗАРЛАР ҚЎЛГА ТУШДИ

ҲОЗИРГИ мураккаб иқтисодий таназзул даврида ўлкамизда етиштирилаётган ва халқимиз учун сотиб олинаётган барча маҳсулотлар ўз халқимиз, ўз фаровонлигимиз учун хизмат қилиши даркор. Бу бойликларимиз Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарига чиқиб кетмаслигини назорат қилувчи Республика Давлат божхона қўмитаси мавжуд бўлиб, бу қўмита назоратчилари йил давомида зийраклик билан кўплаб моддий бойликларимиз ўзимизда қолишига ҳаракат қилаяптилар. Шу қўмитанинг Тошкент шаҳар бошқармасига қарашли давлат назоратчилари амалга ошираётган ишлар ҳақида гапирса арзийди.

1992 йил 5 июль. Худди шу куни эрта саҳар Шимолий темир йўл шоҳбекатининг биринчи йўлида Тошкент — Москва йўналиши бўйича қатнайдиган 5-тезюрар поезди жўнаш олдида турибди. Поезднинг сафарга йўл олишига ҳали вақт эрта. Шу пайт бу поезд вагонлари томон кетаётган йўловчи Янгийўл район Ниёзбоши қишлоғида яшовчи Абдушукур Ҳусанбоевни давлат назоратчиси, катта лейтенант Андрей Трошин тўхтатиб, назоратчи хонасига таклиф қилгач, жомадони текширувдан ўтказилганида 825 дона қизил чиннигул, юз дона гладиолус, 50 дона атиргуллар, жами бозор баҳосида 4000 сўмлик гул олиб кетаётганлиги аниқланди. Шу поездга чиқиш учун ҳамшаҳримиз Алишер Маҳкамов қўлида оғир юк билан терлаб-пишиб келаяпти. Унга рўпара бўлган назоратчи дейди:

— Кечирасиз, бизнинг хонага марҳамат.

— Ие, нега?

— Қоида бўйича юкингиз назоратдан ўтиши шарт.

— Сиз текширгунингизча поезд кетиб қолади-ку.

— Хотиржам бўлинг, жомадонингизда тақиқланган юклар бўлмаса узр сўраб поездга чиқишингизда ёрдам қиламиз, улгурасиз. Қонунни бузган бўлсангиз қолишингизга тўғри келади.

Бу йўловчи икки комплект машина созловчи асбоб, олти комплект автомобиль дорихоналари, 20 дона хўжалик тўрваси, слесарлик асбоблари, 5 дона қайчи, 5 дона қимматли автомат термосларни олиб чиқиб кетиш тараддудида эди.

18 июль куни биз айтаётган 5-тезюрар поездига чиқиш олдидан шаҳримизда билим олаётган хорижлик Ашрафни тўхтатишга тўғри келди. Бу талаба жуда кўп миқдорда, яъни — 50 блок «Конгресс», 10 блок «Бонд», жами 30 минг сўмлик сигареталарни акаси орқали Москвага жўнатишга улгурмади. 20 июль куни эса шаҳримизга меҳмон бўлиб келган Вадим Гатаулин ўзи яшайдиган Хабаровск ўлкасига 201-поезд орқали 126 дона эркаклар кўйлаги, 8 дона эркаклар курткаси, жами 24 минг 650 сўмлик буюмларни элтишга улгурмади. 22 июль куни эса наманганлик Аҳмаджон Дадабоев эндигина 18 баҳорни кўрган бўлишига қарамай бойвачча чиқиб қолди. У Хитойда ишланган «Адидас» костюмидан 10 дона, болаларнинг худди шундай костюмидан 15 дона, болалар костюмидан 53 дона, жами 57 минг 650 сўмлик кийим-кечак олиб, самолётда Озарбайжонга жўнаш олдидан ушланди. Худди ана шу 22 июль куни наманганлик Аҳмаджоннинг акаси бўлмиш Миробид Дадабоев ҳам худди укаси харид қилган кийим-бошлардан (31 минг 300 сўмлик), олиб самолётга ўтириб, Боку томонга учиб кета олмади. Краснодар ўлкасидан келган меҳмон Виктор Шерботов бир йўла Ригада ишланган курткалардан 30 минг сўмлигини жомадондан бўшатиб, ўз юртига жўнаб кетди.

Биз юқорида тилга олганларнинг жами мол-мулклари давлат фойдасига мусодара қилиниб, уларнинг эгалари қонун йўли билан 200 сўмдан 500 сўмгача жарима тўлашга мажбур бўлдилар.

Маҳкам ҲАКИМОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ДАВЛАТ КИНОКОМПАНИЯСИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 6 майдаги 224-сонли қарорига биноан қайси маҳкамага қарашлилиги ва мулкчиликнинг туридан қатъи назар, республика ҳудудида фаолият кўрсатувчи барча ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмалари, ижарага берувчи кино ва видеобирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар ва шохобчалардан ўз фаолиятларини

ИККИ ОЙЛИК МУДДАТ ИЧИДА
қайта рўйхатдан ўтказишларини сўрайди.

Маълумотлар олиш учун ҳокимиятларнинг кинолаштириш бошқармасига; Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Давлат кинокомпаниясига (Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй) мурожаат қилинсин.

ДИҚҚАТ!

Сув йўллари ва сув қувури тармоқларида таъмирлаш-эҳтиёт ишлари олиб борилиши, шунингдек 1992 йилги куз-қиш мавсумида ишлашга тайёргарлик кўрилиши муносабати билан

«ВОДОКАНАЛ» ТРЕСТИ

шаҳар сув қувури абонентларига қуйида кўрсатилган манзил ва муддатларда шаҳар сув қувури тармоқларида совуқ сув бўлмаслиги ва сув босими пасайишини

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

22 сентябрь соат 9.00 дан 23 сентябрь соат 9.00 гача

Миробод районида: УМУМАН СУВ БОСИМИ ПАСАЯДИ;

Миробод районида: Фарғона йўли, Фитрат, Манжара кўчаларида — СУВ БУЛМАЙДИ.

22 сентябрь соат 9.00 дан 24 сентябрь соат 9.00 гача

Яккасарой, Сирғали районларида: СУВ БОСИМИ ПАСАЯДИ.

Сув бўлмаган жойларга махсус сув ташийдиган машиналарда сув юборилади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 33-15-95, 33-75-95, 56-60-06.

ТИЛ УРГАНИШНИ ИСТАЙСИЗМИ?

Юртимизнинг энг малакали олимлари

СИЗГА ЁРДАМ БЕРИШГА ТАЙЁР!

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Ҳ. Сулаймонов номидаги қўлёзмалар институти

қуйидаги пулли курсларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўзбек тилида мулоқот маданияти.
Ўзбек тили (рус тилли тингловчилар учун).
Ўзбек тили (хорижликлар учун).
Араб тили (бошловчилар учун).
Форс тили (бошловчилар учун).
Эски ўзбек ёзуви.
Ҳаттотлик (араб тили).

Ўқиш ниҳоясида тингловчиларга гувоҳнома берилади.

Курсларнинг муддати ва дарс вақтлари келишувга кўра белгиланади.

Яхши билим олишингизга кафолат берамиз. Биз ҳақимизда дўстларингизга, таниш-билишларингизга етказинг. Сизларни кутиб қоламиз, азизлар.

Телефонларимиз: 44-18-82, 44-09-92, 44-13-77, 44-01-71, 44-12-66.

МАНЗИЛИМИЗ: Навоий кўчаси, 69-уй («Пахтакор» метро бекати).

Ю. А. ГАГАРИН НОМЛИ ТОШКЕНТ
АВИАЦИЯ ТЕХНИКУМИ
1993 ЙИЛДА

кундузги ва кечки бўлимларга ўқишга кирувчилар учун

ТАЙЁРЛОВ БУЛИМИГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

9 ва 11 йиллик маълумотга эга бўлган шахслар, шунингдек, мактабларнинг 9- ва 11-синфларида ўқиётган ўқувчилар қабул қилинади.

Машғулотлар 1992 йил 1 ноябрдан бошланади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси (ўқувчилар учун мактабда ўқиётганлиги тўғрисида маълумотнома).

Ҳужжатлар ҳар куни кеч соат 16.00 гача техникумнинг эски биносида, 2-қаватда қабул қилинади.

Телефон: 33-13-75.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Охунбобоев кўчаси, 12-уй (2, 3, 13, 28-трамвайларнинг «Сув спорти саройи» бекати; 3, 12, 21, 58, 68, 26, 37, 52, 18, 60, 97-автобусларнинг «Инқилоб хиёбони» бекати.

Шаҳарлараро телефон алоқаси хизматларидан фойдаланувчи тошкентликлар диққатига!

Шаҳарлараро автомат телефон алоқаси юзасидан маълумотлар бериш телефони **44-39-31** эканлигини эслатиб ўтамиз.

АЛМАШТИРАМАН

⊙ Тансиқбоев—2 даҳасидаги 5 қаватли уйнинг 3-қаватида жойлашган 3 хонали уйни 2 ва 1 хонали уйларга ёки 1985 йилда чиқарилган «Жигули—21013» автомашинасини (60 минг километр йўл юрган) квартирага алмаштираман. Телефон: 29-84-30.

БУЮРТМАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!
«ШАРҚ» НАШРИЕТ-МАТБААЧИЛИК
КОНЦЕРНИ

Босма маҳсулотларнинг қуйидаги турлари бўйича шошилинч ва оддий буюртмаларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— юмшоқ муқовали китоблар, брошюраларнинг ҳажми 384 қоғоздан ошмаслиги керак, формати $84\times108^{1/32}$, $70\times108^{1/32}$, $84\times108^{1/16}$, $70\times108^{1/16}$;

— рангли буклетлар, проспектлар, болалар учун мўлжалланган юмшоқ муқовали китобчалар, ёрлиқ (этикетка)лар, откриткалар ва босма маҳсулотларнинг бошқа турлари. Қоғоз формати 60×45 дан 90Х120 см. гача;

— рангли бўёқда бажарилган деворбоп гул қоғозлар ва текстуралар;

— буюртмачининг картонидан ясалган рангли қутичалар;

Сизнинг қоғозингиз ва бизнинг меҳнатимиз эвазига юқори сифатли бажарилган буюртмаларга эга бўласиз!

Қоғоз ёки босма материалларни топишда қийналсангиз, хотиржам бўлинг, Сизга уни биржа орқали харид қилишга ёрдам берамиз.

Босма маҳсулотларнинг тайёрланиш муддати қуйидагича:

тайёр матрица ва позитивлардан — 1 ойгача,
асл нусхадан, яъни оригиналдан — 2 ойгача.

Клише, шильда, бланк, канцелярия дафтарлари концерн қоғозидан чекланмаган миқдорда тайёрлаб берилади.

Мурожаат қилиш учун манзилгоҳ: 700083, Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси кўчаси, 41-уй.

Телефонлар: 33-80-07, 33-84-78, 33-90-50, 32-55-31.

МУҲТАРАМ
ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ВА
РАДИОТИНГЛОВЧИЛАР!

Ўзбекистон ҳудудида намойиш этиладиган барча телекўрсатувлар ҳамда радиоэшиттиришлар ҳақида олдиндан батафсил маълумот бериб борувчи республикадаги яккаю-ягона нашр —

«ТОШКЕНТДАН ГАПИРАМИЗ ВА КУРСАТАМИЗ»ГА

1993 ЙИЛ УЧУН ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА
ОБУНА БАҲОСИ: бир ойга — 8 сўм 75 тийин.
бир йилга — 105 сўм.
Нашр кўрсаткичи — 75490.

Обуна «Союзпечать» ташкилотлари ҳамда алоқа бўлимларида чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Мабодо, жойларда обунани расмийлаштириш билан боғлиқ саволлар туғилса, «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг Матбуот тарқатиш агентлигига (телефони: **33-58-72**) ҳамда Ўзбекистон Алоқа вазирлиги Республика Матбуот тарқатиш марказига (телефони: **33-60-78**) ёки ҳафтанома таҳририятига (телефони: **33-32-93**) мурожаат қилишингиз мумкин.

ТАШКИЛОТ

АВТОСЕРВИС УЧУН ҚУЙИДАГИ УСКУНАЛАРНИ

СОТУВГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

- «Элдис-1010, 1200» мувозанатлаш дастгоҳларини;
- автомобиллар учун кўтаргичлар;
- ғилдиракларнинг жойлашувини ростловчи стенд;
- шиналарни ўрнатиш ва бўшатиб олиш;
- электр вулканизатор ва бошқа мосламалар.

МАНЗИЛИМИЗ: 700099. Тошкент шаҳри, Амир Темур кўчаси, 118-уй, 607-хона.
ТЕЛЕФОНЛАР: (3712) 34-25-81, 34-66-44.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Тошкент оқшоми

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг босмахонаси

■ Нашр кўрсаткичи 64690 ■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.00 ⊙ Буюртма Г—345 ■ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10